

Fullmäktige 19.08.2024 § 65

§ 65

Fråga om att trygga kungsfiskarens övervintringsområden i Esbo

Beredning och upplysningar:
Lundgren Laura

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Risto Nevanlinnas m.fl. motion 22.4.2024 om att trygga kungsfiskarens övervintringsområden i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Fråga

Ledamot Risto Nevanlinna och 23 andra ledamöter lämnade 22.4.2024 en fråga om att trygga kungsfiskarens övervintringsområden i Esbo.

I frågan framförs följande:

Kungsfiskaren är en fågelart som i Finland klassificerats som akut hotad (CR) och som genom en förordning i naturvårdslagen stadgas som en art som kräver särskilt skydd. Enligt uppgifter i media har kungsfiskarens mångåriga övervintringsbäck i Sökö röjts på ett sätt som försvagar artens övervintringsmöjligheter och eventuellt förstör dem helt och hållet.

Vi undertecknade ledamöter frågar: Kände Esbo stad till att bäcken i fråga var ett övervintringsområde för kungsfiskaren? Kontaktades Esbo stads miljövårdsexperter innan bäcken röjdes? Kontaktades närings-, trafik- och miljöcentralen? Varför röjdes området längs bäcken över huvud taget, vilka fördelar strävade man till? Om det visar sig att staden har försämrat kungsfiskarens möjligheter att övervintra, vilka åtgärder tänker staden vidta för att rätta till situationen?

Svar på frågan

Kände Esbo stad till att bäcken i fråga var ett övervintringsområde för kungsfiskaren?

Nej. Det förekommer mycket muntlig information om kungsfiskaren i Esbo till exempel bland naturintresserade, men muntlig och tyst information överförs inte automatiskt till olika aktörer inom Esbo stad. Observationer av kungsfiskaren är hemlighållen naturinformation. Uppgifter om en arts förekomstplatser hemlighålls om artens skydd med stor sannolikhet hotas av att individer av arten eller deras ägg samlas in. Uppgifterna kan också hemlighållas när det är känt att artens häckning intresserar grupper av människor och artens häckning kan ta skada av störningar. Kungsfiskaren hotas av att ägg och fjädrar samlas in och av ett alltför entusiastiskt fotograferande under häckningstiden.

Den viktigaste styrande lagstiftningen för att göra uppgifter mindre specifika eller sekretessbelägga uppgifter som delas via Finlands Artdatacenter är lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, det vill säga offentlighetslagen (21.5.1999/621):

”24 § Sekretessbelagda myndighetshandlingar: 14) handlingar som innehåller uppgifter om utrotningshotade djur- eller växtarter eller skydd av värdefulla naturområden, om utlämnandet av uppgifter ur dessa skulle äventyra skyddet av djur- eller växtarten eller naturområdet i fråga”

Portalen laji.fi, som upprätthålls av artdatacentret, innehåller mycket information av detta slag. Användningen av portalen kräver myndighetsanvändarnamn.

Miljövården i Esbo hade inga myndighetsanvändarnamn till portalen laji.fi före april 2024. Nu har flera av miljöexperterna användarnamn. Miljöskyddet i Esbo har också uppmanat personalen inom stadsteknik och stadsplanering i Esbo att skaffa användarnamn till portalen och att kontrollera observationer av kungsfiskaren. I portalen har det inte markerats några avgränsade platser där kungsfiskaren övervintrar eller häckar eller områden som på annat sätt är viktiga för arten, utan informationen finns i form av punktobservationer. Observationerna gör det möjligt att på eget initiativ bedöma vilka områden som kan vara övervintrings- eller häckningsplatser för kungsfiskaren.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har inte meddelat Esbo stad observationer av kungsfiskaren eller områden som är viktiga med tanke på en gynnsam nivå för skyddet av kungsfiskaren och för vilka närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland skulle föreslå en skydds begränsning. Kungsfiskaren är en art som kräver särskilt skydd, och områden som är viktiga för artens förekomst kan skyddas genom närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om avgränsning enligt 77 § i naturvårdslagen. Om ett beslut om avgränsning inte har fattats, beror beaktandet av objektet i planläggningen och markanvändningen till exempel på de observationsuppgifter som staden har fått och registrerat samt på närings-, trafik- och miljöcentralens och andra aktörers aktivitet.

Tringa r.y. har inte skickat några observationer av kungsfiskaren till Esbo stad. Det material som organisationer för fågelintresserade har samlat in ägs av organisationerna och är inte fritt tillgängligt.

Kontaktades Esbo stads miljövårdsexperter innan bäcken röjdes?

Resultatenheten för idrott i Esbo har röjt växtlighet (videsnår och unga trädplantor) längs Sököbäcken. Den röjda sträckan av bäcken är 160 m lång och rinner genom Esbovikens idrottspark, mellan konstgräsplan 2 och tennisplanerna. Åtgärden har ansetts vara ett normalt istandsättningsarbete av idrottsparken, och Esbo stads miljöskydd har inte tillfrågats. Det ansöktes inte om tillstånd för miljöåtgärder, eftersom träd inte fälldes och bäckfåran inte ändrades.

Kontaktades närings-, trafik- och miljöcentralen?

Nej. Röjandet av växtlighet ansågs vara en normal istandsättningsåtgärd för idrottsparken, och ansågs inte kräva konsultering av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland.

Varför röjdes området längs bäcken över huvud taget, vilka fördelar strävade man till?

Syftet med röjandet av växtlighet var att förhindra att bäcken svämmar över i idrottsparken. Översvämningssvatten kan leda till att gummikross från planerna förs ut i vattendragen. Syftet med avlägsnandet av växtlighet var att förhindra att trummorna i bäckfåran blockeras.

Om det visar sig att staden har försämrat kungsfiskarens möjligheter att övervintra, vilka åtgärder tänker staden vidta för att rätta till situationen?

Enligt Esbo miljöskydds egen bedömning har muddringen av bäckfåran och avlägsnandet av växtligheten mellan idrottsplanerna inte avsevärt försämrat kungsfiskarens möjligheter att övervintra i närheten av Sököbäcken. Nedströms längs bäcken finns det ännu buskar och trädbestånd. Sököbäcken har hållits öppen, det har inte byggts fler rör i bäcken och det finns inga nya hinder för fiskarna att stiga upp för bäcken. Miljöskyddet uppskattar att det fortfarande finns ett område på 584 m längs Sököbäcken som lämpar sig som övervintringsområde för kungsfiskaren (se bifogad karta). På denna sträcka, som enligt miljöskyddets bedömning lämpar sig väl som övervintringsområde eller annat habitat för kungsfiskaren, har växtlighet inte avlägsnats år 2023. På hösten 2023 avlägsnades växtlighet längs Sököbäcken från en sträcka på cirka 160 meter.

För att kunna konstatera att möjligheterna till övervintring har försämrats bör man först veta var och i vilken omfattning övervintringsplatserna finns. Det har inte gjorts någon sådan kartläggning eller analys av områden som är viktiga för kungsfiskaren. Den slutliga tolkningen av vad som behövs för att uppnå en gynnsam skyddsnivå för kungsfiskaren och när en åtgärd har försvagat artens skydd ankommer på Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Närings-, trafik- och miljöcentralen har inte utvärderat nivån på skyddet av kungsfiskaren och ramvillkoren för skyddet i Esbo

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 17.6.2024 § 164

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Risto Nevanlinnas m.fl. motion 22.4.2024 om att trygga kungsfiskarens övervintringsområden i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilagor

1 Soukanpuro sopivat elinalueet kuningaskalastaja

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys kuningaskalastajan talvehtimialueiden turvaamisesta Espoossa

För kännedom